

Onneembaar fort Westerse diplomatie legitimeert muren om Rusland

Poetin heeft baat bij anti-Russische sancties

Het uitzetten van Russische diplomaten is om diverse redenen een slecht idee, betoogt **Derk Sauer**.

Hoewel alle pijlen voor de vergiftiging van dubbelspion Sergej Skripal en zijn dochter Julia richting het Kremlin wijzen, is hard bewijs nog niet geleverd. Theresa May is niet verder gekomen dan 'zeer waarschijnlijk' en 'er is geen andere verklaring'. Dit wordt inmiddels als een soort mantra door de westerse regeerders herhaald.

Intussen zit de organisatie tegen het gebruik van chemische wapens midden in haar onderzoek naar het soort gifgas dat bij de aanval op de Skripals is gebruikt en de herkomst daarvan.

Wat ligt meer voor de hand dan de uitkomst van dat rapport af te wachten en op basis daarvan keiharde feiten stappen te nemen? Je moet je toch niet voorstellen dat we in een nieuwe versie belanden van de befaamde massavernietigingswapens die door onder andere de Britse premier Tony Blair als excuus werden gebruikt voor de desastreuze Irakoorlog.

Effect

Het uitzetten van Russische diplomaten met als tegenreactie het uitwijzen van westerse diplomaten uit Moskou treft niet Poetin, maar de prowesterse Russische middenklasse. Culturele, wetenschappelijke en humanitaire uitwisseling wordt alleen maar moeilijker. Een visum bemachtigen voor de VS kost nu al maanden. Tientallen ngo's die belangrijk humanitair werk verrichtten in Rusland zijn inmiddels verboden of tot 'buitenlands agent' verklaard. De British Council in Moskou is gesloten – een onmisbaar instituut voor vele gewone Russen die kennis willen maken met de Engelse taal en cultuur.

De westerse consulaten in Rusland zijn ook al het slachtoffer van de tegenmaatregelen. Dat maakt het voor Russen in pakweg Vladivostok bijna onmogelijk om nog naar het Westen te reizen.

De nu genomen maatregelen passen precies in Poetins straatje. Hij bouwt Rusland om tot een onneembaar fort. Wie zich binnen de muren van dit Fort Rusland bevindt, staat de hele dag bloot aan een moordende staatspropaganda. En de kleine minderheid die het hier niet mee eens is, wordt aangemoedigd het land zo snel mogelijk te verlaten.

De westerse diplomatie moedigt Poetin alleen maar aan om de muren verder op te trekken. En de Russische bevolking – verstoken van onafhankelijke informatie – gaat hier onvermijdelijk in mee. Met iedere uitgewezen Russische diplomaat neemt de populariteit van Poetin toe. De meest gehoorde reactie dezer dagen om mij heen is: "Wat hebben jullie toch tegen ons? Rusland krijgt van alles de schuld."

Alternatief

Moeten we dan alles wat het Kremlin doet over onze kant laten gaan? Natuurlijk niet. Maar we moeten dat op basis van harde feiten doen. En vooral: een helder onderscheid maken tussen Poetin en zijn vrienden en de Russische bevolking.

En wij moeten vooral ook de hand in eigen

Derk Sauer

Mediaondernemer in Rusland, eigenaar van *The Moscow Times*.

→ Na de vergiftiging van de Russische ex-spion Sergej Skripal wordt de pub The Mill in Salisbury, Engeland, onderzocht. FOTO EPA

boezem steken. De huidige kleptocratie heeft kunnen ontstaan doordat westerse banken, accountants, belastingadviseurs, trustkantoren, onroerendgoedjongens en niet te vergeten lokale overheden daar enthousiast aan meewerkten.

De vele honderden miljarden dollars die via dubieuze offshoreconstructies uit Rusland zijn gevloeid, hebben de huizenprijzen in Londen en Parijs omhoog gedreven, de bouwers van megajachten en advocaten rijk gemaakt en de

overgrote meerderheid van de gewone Russen verarmd achtergelaten.

Zolang Europa – inclusief brievenbushoofdstad Amsterdam – een vrijhaven is voor illegaal verkregen Russisch geld, past ons enige bescheidenheid in de kritiek op Rusland.

De eerste stap die Europa moet nemen, is het weren van corrupt Russisch geld, het beslag leggen op tegoeden en goederen van Russische oligarchen en overheidsfunctionarissen die niet kunnen aantonen dat ze hier

op een legale manier aan zijn gekomen.

En dan moeten we investeren in een dialoog met de Russen zelf. Laten zien dat we graag goede betrekkingen willen hebben met dit prachtige buurland. Dat we begrip hebben voor de schier onmogelijke positie waarin de Russen nu verkeren. Daartoe moeten we onze diplomaten terugsturen naar Moskou om er zoveel mogelijk uitwisselingen, culturele programma's en zakelijke contacten te organiseren. Alleen zo kunnen we Fort Rusland ontmantelen.